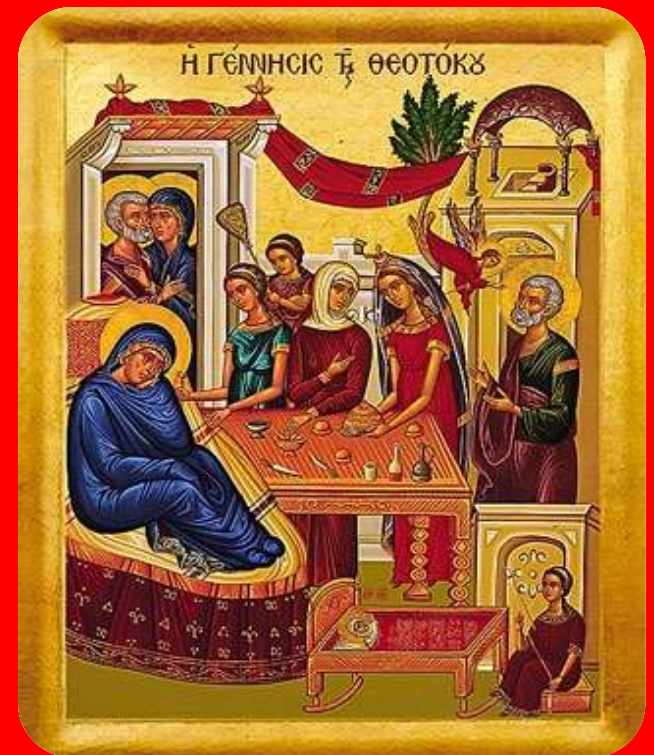

Η επίγεια ζωή της Παναγίας

Και όμως έχουμε ακούσει τόσα πράγματα για την Παναγία μας, πως ήταν δηλαδή η μητέρα του Χριστού και παρ' όλα αυτά κάποια σημαντικά στοιχεία για τον βίο της δεν τα γνωρίζουμε. Πόσων ετών ήταν η Παναγία όταν άφησε τη γη; Ποια ήταν η ζωή της; Γιατί δεν βρέθηκε ποτέ το σώμα Της; Αυτές είναι τρεις βασικές ερωτήσεις τις απαντήσεις των οποίων γνωρίζουν λίγοι. Ας πάμε λοιπόν να τις απαντήσουμε...

Η ζωή της Παναγίας μας σκιαγραφείται από τους Ευαγγελιστές, τα λειτουργικά βιβλία της Εκκλησίας μας (συναξάρια και τροπάρια των Θεομητορικών εορτών) και τους λόγους των Αγίων Πατέρων. Αυτές είναι οι πηγές για το κείμενο που ακολουθεί.

Οι γονείς της

Η Θεοτόκος ήταν κόρη του πλούσιου κτηνοτρόφου Ιωακείμ και της Άννας, που καταγόταν από το βασιλικό γένος του Δαυίδ.

Επειδή ο Ιωακείμ και η Άννα ήταν άτεκνοι (η Άννα ήταν στείρα), παρακαλούσαν για πολλά χρόνια το Θεό να τους χαρίσει ένα παιδί, με την υπόσχεση ότι το παιδί που θα γεννηθεί, θα το αφιερώσουν σ' Αυτόν. Πρέπει να σημειωθεί ότι η ατεκνία την εποχή εκείνη ήταν ντροπή-κατάρα για ένα ανδρόγυνο και όλοι τους περιφρονούσαν μέσα στην κοινωνία. Ακόμα και οι ιερείς δεν δέχονταν τα δώρα που πρόσφεραν στο ναό του Θεού, λόγω της ατεκνίας τους. Εξ αιτίας αυτού η μεν Άννα πήγε μέσα στον κήπο τους, ο δε Ιωακείμ ανέβηκε στο βουνό και εκεί με δάκρυα παρακαλούσαν το Θεό να τους χαρίσει ένα παιδί και να λύσει την ατεκνία τους. Και ο Θεός τους προμήνυσε με τον αρχάγγελό Του Γαβριήλ ότι θα συλλάβει η πρώην άγονος και στείρα Άννα και θα γεννήσει παιδί άγιο.

Πράγματι η Άννα συνέλαβε, και γέννησε τη Βασίλισσα του κόσμου. Η Εκκλησία μας εορτάζει το γεγονός αυτό της συλλήψεως στις 9 Δεκεμβρίου: «η σύλληψις της Αγίας Άννης, μητρός της Υπεραγίας Θεοτόκου».

Η Γέννηση της Θεοτόκου

Έτσι λοιπόν συνελήφθη και γεννήθηκε η αγία Παρθένος Μαρία· όχι βέβαια χωρίς σαρκική συνάφεια των γονέων της. Γεννήθηκε σε εννέα μήνες και, ναι μεν ήταν καρπός της υποσχέσεως του Θεού, αλλά έγινε με σπέρμα ανδρός με τη συνεύρεση των γονέων της. Μόνο ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός γεννήθηκε από την αγία Παρθένο Μαρία με τρόπο ανέκφραστο και ανερμήνευτο, όπως Εκείνος Μόνος γνωρίζει, χωρίς να υπάρχει το σαρκικό θέλημα.

Σύμφωνα με την παράδοση, η Παναγία γεννήθηκε στην Ιερουσαλήμ. Μάλιστα οι πατέρες της αγιοταφικής αδελφότητας δείχνουν στους προσκυνητές τον τόπο γέννησης της Θεοτόκου, που βρίσκεται κοντά στην προβατική κολυμβήθρα. Ονομάστηκε Μαριάμ (Μαρία εξελληνισμένο) που σημαίνει Κυρία, Ελπίδα.

Η Εκκλησία μας εορτάζει τη γέννηση της Θεοτόκου στις 8 Σεπτεμβρίου: «το Γενέθλιον της Υπεραγίας Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και αιειπαρθένου Μαρίας».

Η είσοδος της Θεοτόκου στον Ναό

Όταν η Μαρία έφθασε τον τρίτο χρόνο της ηλικίας της, την έφεραν οι γονείς της -σύμφωνα με την υπόσχεσή τους-στο Ναό, και την παρέδωσαν στους ιερείς. Σύμφωνα με το έθιμο, τη συνόδευσαν λαμπαδοφορούσες «παρθένοι των Εβραίων».

Αφού την παρέλαβε ο ιερέας και προφήτης Ζαχαρίας, πατέρας του Ιωάννου Προδρόμου, κινούμενος από τη θεία βουλή, την οδήγησε στο εσωτερικό και αγιώτερο μέρος του Ναού, στα άγια των Αγίων. Εκεί έζησε δώδεκα χρόνια και αξιωνόταν καθημερινά θείες φανερώσεις, ενώ θείος άγγελος-ο Αρχάγγελος Γαβριήλ-της έφερνε συνεχώς ουράνια τροφή. Έτσι, ζώντας μέσα στο χώρο της αγιότητας, ετοιμαζόταν ο «έμψυχος ναός εις κατοίκησιν του Κυρίου».

Η Εκκλησία μας εορτάζει το γεγονός με την εορτή των Εισοδίων στις 21 Νοεμβρίου: «μνήμη της εν τω Ναώ Εισόδου της Θεομήτορος»

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου

Όταν η Μαρία έγινε δεκαπέντε ετών, οι γονείς της είχαν κοιμηθεί, γι' αυτό οι ιερείς φρόντισαν να την αποκαταστήσουν. Προέκριναν ως καταλληλότερο τον δίκαιο Ιωσήφ. Η Γραφή τον ονομάζει Δίκαιο: «Ιωσήφ δε ο ανήρ αυτής, δίκαιος ων...» (Ματθ. α';19), που σημαίνει πως είχε όλες τις αρετές. Ο Γέροντας Ιωσήφ ήταν χήρος και πατέρας με επτά παιδιά από άλλη γυναίκα. Αυτά είναι τα «θετά» αδέλφια του Ιησού και όχι παιδιά της Θεοτόκου, η οποία είναι Αει-πάρθενος, παρέμεινε δηλαδή Παρθένος και μετά τη γέννηση του Κυρίου και ποτέ δεν ήλθε σε σαρκική επαφή με τον Ιωσήφ, όπως βλάσφημα διδάσκουν οι προτεστάντες και άλλοι αιρετικοί. Έτσι ο αρραβώνας ήταν απαραίτητος, για να καλυφθεί η υπερφυσική γέννηση του Ιησού με την παρουσία του Ιωσήφ.

Ο Ιωσήφ παρέλαβε τη Μαριάμ και ήρθε στη Ναζαρέτ. Τον τέταρτο μήνα μετά την έξοδό της απ' το Ναό, ο Αρχάγγελος Γαβριήλ παρουσιάστηκε μπροστά της λέγοντάς: «Χαίρε, κεχαριτωμένη, ο Κύριος μετά σου, ευλογημένη συ εν γυναιξί...».

Η Μαριάμ ακούγοντας το χαιρετισμό ταραχτήκε. «Μη φοβάσαι» της λέγει ο Αρχάγγελος «Μη φοβού Μαριάμ εύρες γαρ χάριν παρά τω Θεώ» (Λουκ. α'28-30). Γι' αυτό θα συλλάβεις και θα γεννήσεις Υιό και θα τον ονομάσεις Ιησού. «Και ιδού συλλήψη εν γαστρί και τέξη υιόν, και καλέσεις το όνομα αυτού Ιησούν» (Λουκ. α'31).

Η Παρθένος στο άκουσμα αυτό ρωτάει τον άγγελο: «Πως είναι μοι τούτο; Επειδή άνδρα ου γινώσκω;» (Πως θα γίνει αυτό, αφού δεν γνωρίζω σαρκικά άντρα;). Καί ο άγγελος της λύνει την απορία λέγοντάς της: «Πνεύμα Άγιον επελεύσεται επί σε και δύναμις Υψίστου επισκιάσει σοι» (Λουκ. α'35) (Θα έλθει σε σένα το Άγιο Πνεύμα και θα σε σκεπάσει η Δύναμη του Υψίστου).

Τότε η Παρθένος, αποκρίθηκε προς τον άγγελο: «Ιδου η δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά το ρήμά σου».(Λουκ. α'37) (Να η δούλη του Κυρίου, ας γίνει σ'εμένα σύμφωνα με τον λόγο σου).

Από εκείνη τη στιγμή ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός σαρκώθηκε στη μήτρα της αιμαρθένου Μαρίας για τη σωτηρία του ανθρώπινου γένους.

Η Εκκλησία μας εορτάζει τον Ευαγγελισμό στις 25 Μαρτίου: «ο Ευαγγελισμός της Υπεραγίας Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και αιμαρθένου Μαρίας».

Η Μαριάμ επισκέπτεται την Ελισάβετ

Η μακαρία Παρθένος Μαριάμ, έχοντας μέσα στα σπλάχνα της Αυτόν που δεν τον χωράει το σύμπαν, έφυγε βιαστικά από τη Ναζαρέτ για κάποια πόλη στα ορεινά της Ιουδαίας, όπου κατοικούσε το ευλογημένο ανδρόγυνο, ο Ζαχαρίας με την Ελισάβετ. Σκοπός της ήταν να βρει την Ελισάβετ, που ήταν συγγενής της, και να την συγχαρεί για την εγκυμοσύνη της γεροντικής της ηλικίας, την οποία πληροφορήθηκε από τον άγγελο «και ιδού Ελισάβετ η συγγενής σου και αυτή συνειληφυία υιόν εν γήρει αυτής, και ούτος μην έκτος εστίν αυτή τη καλουμένη στείρα»(Λουκ. α 38) (και να που η Ελισάβετ η συγγενής σου έχει συλλάβει και αυτή γιο στα γηρατειά της, και αυτός είναι ο έκτος μήνας της εγκυμοσύνης γι' αυτήν που τη φωνάζανε στείρα). Περισσότερο όμως ήθελε να της διηγηθεί τα μεγάλα και θαυμαστά που ευδόκησε και έκαμε σ' αυτήν ο παντοδύναμος Θεός. «Και εγένετο ως ήκουσεν η Ελισάβετ τον ασπασμόν της Μαρίας, εσκίρτησε το βρέφος εν τη κοιλία αυτής». Η Ελισάβετ μόλις άκουσε τον χαιρετισμό της Παρθένου αισθάνθηκε ότι το εξάμηνο βρέφος στα σπλάχνα της σκίρτησε από χαρά. Και με το σκίρτημα αυτό ο Ιωάννης ο Πρόδρομος, πριν ακόμα δει το φως του αισθητού ηλίου, προφητεύει την ανατολή του νοητού Ηλίου (του Χριστού).

Αμέσως τότε η γερόντισσα Ελισάβετ, με το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος, άναγνώρισε την Παρθένο Μαριάμ σαν Μητέρα του Κυρίου και Θεού μας και δοξολόγησε μεγαλόφωνα το Χριστό που έφερε στα σπλάχνα της: «και πόθεν μοι τούτο ίνα έλθη η μήτηρ του Κυρίου μου προς με;» (Λουκ. α 43). Και η Παρθένος Μαρία πλημμυρισμένη από την αγαλλίαση που της έδωσε το Άγιο Πνεύμα, έψαλλε την -ονομασθείσα- ωδή της Θεοτόκου: «Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριον και ηγαλλίασε το πνεύμα μου επί τω Θεώ τω σωτήρί μου...» (Λουκ. α 46-47).

Στη συνέχεια η Μαριάμ έμεινε τρεις μήνες κοντά στην Ελισάβετ, και έπειτα επέστρεψε στο σπίτι της. «Έμεινε δε Μαριάμ συν αυτή ωσει μήνας τρεις και υπέστρεψεν εις τον οίκον αυτής» (Λουκ. α'56).

Οι αμφιβολίες του Ιωσήφ και η διάλυσή τους από τον άγγελο

Ο Ιωσήφ, μετά από λίγο καιρό, προβληματίζεται έντονα διότι «πριν η συνελθείν αυτούς ευρέθη εν γαστρί έχουσα εκ Πνεύματός Αγίου» (Ματθ. α 18). Ανθρώπινα ερμηνεύοντας την αδικαιολόγητη εγκυμοσύνη της Παναγίας, αποφασίζει να την διώξει μυστικά. Επειδή ήταν «δίκαιος», δεν ήθελε να την διαπομπεύσει παραδειγματικά, όπως προέβλεπε ο νόμος. «Ιωσηφ δε ο ανήρ αυτής, δίκαιος ων και μη θέλων αυτήν παραδειγματίσαι, εβουλήθη λάθρα απολύσαι αυτήν» (Ματθ. α'19).

Τότε παρουσιάζεται στον Ιωσήφ άγγελος Κυρίου και του λέει: «Ιωσηφ, υιός Δαβίδ μη φοβηθής παραλαβείν Μαριάμ την γυναϊκά σου, το γαρ εν αυτή γεννηθέν εκ Πνεύματός εστιν Αγίου» (Ματθ. α'20). Έτσι ο Ιωσήφ έκανε όπως τον διέταξε ο άγγελος και, αφού παρέλαβε την Παρθένο στο σπίτι του, «ουκ εγίνωσκεν αυτήν» (Ματθ. α'25), δεν την γνώρισε σαρκικά ποτέ ως σύζυγο, ούτε και όταν γέννησε τον πρωτότοκο και μοναδικό γιο της, τον Ιησού.

Το ταξίδι στη Βηθλεέμ και η γέννησις του Κυρίου

Με το διάταγμα του αυτοκράτορα Καίσαρα Αυγούστου να απογραφεί όλος ο πληθυσμός που ήταν κάτω από την Ρωμαϊκή κυριαρχία, ο Ιωσήφ και η εγκυμονούσα Μαριάμ έπρεπε να απογραφούν στον τόπο της καταγωγής τους, στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας. «Εξηλθε δόγμα παρά Καίσαρος Αυγούστου απογράφεσθαι πάσαν την οικουμένην»(Λουκ. β'1). Έτσι ύστερα από ένα κουραστικό ταξίδι, φθάνουν στη Βηθλεέμ. «;Ανεβη δε και ο Ιωσήφ από της Γαλιλαίας, εκ πόλεως Ναζαρέτ εις την Ιουδαίαν εις πόλιν Δαυίδ ήτις καλείται Βηθλεέμ, δια το είναι αυτόν εξ οίκου και πατριάς Δαυίδ» (Λουκ. β'4).

Λόγω της πληθώρας των απογραφομένων, δε βρίσκουν πουθενά κατάλυμα. «Ουκ ην αυτοίς τόπος εν τω καταλύματι»(Λουκ. β'6).

Μόνο σ' ένα σταύλο βρήκαν λίγο χώρο για την παραμονή τους.

Εκεί θέλησε να γεννηθεί ο φιλόανθρωπος και ταπεινός Κύριος, ο Λυτρωτής του κόσμου, όπου και τον σπαργάνωσε η Θεοτόκος σε μια φάτνη των ζώων για να ζεσταθεί. «Εκει επλήσθησαν αι ημέραι του τεκείν αυτήν, και έτεκε τον υιόν αυτής τον πρωτότοκον, και εσπαργάνωσεν αυτόν και ανέκλινεν αυτόν εν τη φάτνη»(Λουκ. β'6-7). Εκεί τον προσκύνησαν και οι ποιμένες.

Η περιτομή του Κυρίου

Σε οκτώ μέρες από τη γέννηση, η Παρθένος και ο Ιωσήφ έκαναν, σύμφωνα με το νόμο, την περιτομή του παιδιού και του έδωσαν το όνομα «Ιησους». «Και ότε επλήσθησαν ημέραι οκτώ του περιτεμείν το παιδίον, και εκλήθη το όνομα αυτού Ιησούς, το κληθέν υπό του αγγέλου προ του συλληφθήναι αυτόν εν τη κοιλία» (Λουκ. Β'21).

Η Εκκλησία μας εορτάζει το γεγονός αυτό στις 1 Ιανουαρίου. Ο σαραντισμός της Θεοτόκου με τον Ιησού

Σαράντα μέρες μετά τη γέννησή Του, ο Ιησούς σύμφωνα με τον Ιουδαϊκό νόμο οδηγείται για πρώτη φορά στα Ιεροσόλυμα, στο ναό του Θεού, για να σαραντίσει. Η Παρθένος εδώ συναντά τον πρεσβύτερ Συμεών, που παρακαλούσε το Θεό να μην πεθάνει πριν δει το Μεσσία: «Νυν, απολύεις τον δούλόν σου, Δέσποτα, κατά το ρήμα σου εν ειρήνη, ότι είδον οι οφθαλμοί μου το σωτήριόν σου, ο ητοιμασας κατά πρόσωπον πάντων των λαών, φως εις αποκάλυψιν εθνών και δόξαν λαού σου Ισραήλ». Τώρα, Κύριε, ας πεθάνω, γιατί είδα με τα μάτια μου τον Σωτήρα μας, ανέκραξε.

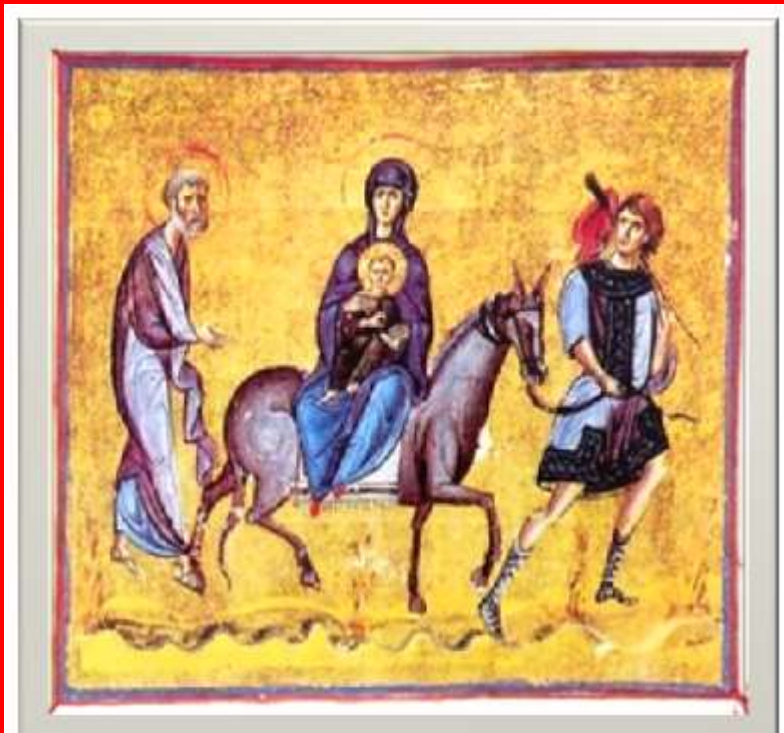
Μετά κοιτάζει τη Θεοτόκο και της λέγει: «Ούτος κείται εις πτώσιν και ανάστασιν πολλών εν τω Ισραήλ και εις σημείον αντιλεγόμενον»(Λουκ. β';34). (Αυτός θα γίνει αιτία να πέσουν και να σηκωθούν πολλοί στο Ισραήλ και θα προκαλέσει διχογνωμία). Και συνεχίζει για την Παναγία: «Και σου δε αυτής την ψυχήν διελεύσεται ρομφαία»(Λουκ. β';35). (και σένα την ψυχή σου θα την διαπεράσει πόνος οξύς, σα σπαθιά), υπονοώντας τη σταύρωση του Γιου της. Η Εκκλησία μας εορτάζει το γεγονός με την εορτή της Υπαπαντής, στις 2 Φεβρουαρίου: «η Υπαπαντή του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, εν η εδέξατο Αυτόν εις τας αγκάλας αυτού ο Δίκαιος Συμεών»

Η προσκύνηση των Μάγων

Μετά τη γέννηση του Ιησού και τον σαραντισμό, η Θεοτόκος με τον Ιωσήφ παρέμειναν στη Βηθλεέμ. Στο διάστημα αυτό, «μάγοι από ανατολών παρεγένοντο εις Ιεροσόλυμα»(Ματθ. β'1).

Μετά την προσκύνηση του Κυρίου, οι Μάγοι επιστρέφουν στην πατρίδα τους, γιατί άγγελος Κυρίου τους ειδοποίησε να φύγουν από άλλο δρόμο και να μη πάνε στον Ηρώδη, που ήθελε να σκοτώσει τον Ιησού. «Και χρηματισθέντες κατ'; όναρ μη ανακάμψαι προς Ηρώδην, δι' άλλης οδού ανεχώρησαν εις την χώραν αυτών»(Ματθ. β' 12).

Η φυγή στην Αίγυπτο

Πριν ο Ηρώδης διατάξει τη σφαγή των νηπίων «από διετούς και κατωτέρω, κατά τον χρόνον, ον ηκρίβωσε παρά των μάγων»(Ματθ. β' 16), άγγελος Κυρίου παρουσιάζεται «κατ' όναρ» στον Ιωσήφ και του λέγει: «Να πάρεις το παιδί και τη μητέρα Του και να φύγεις στην Αίγυπτο. Να μείνεις εκεί, έως ότου θα σε ενημερώσω. Ο Ηρώδης θέλει να σκοτώσει το παιδί». «Παράλαβε το παιδί-ον και την μητέρα αυτού και φεύγε εις Αίγυπτον, και ίσθι εκεί, έως αν είπω σοι. Μέλλει γαρ Ηρώδης ζητείν το παιδίον του απολέσαι αυτό»(Ματθ. β' 13).

Πράγματι, ο Ιωσήφ ξύπνησε αμέσως τη Θεοτόκο και έφυγαν μέσα στο σκοτάδι σαν πρόσφυγες. Έφτασαν στην Αίγυπτο και έμειναν εκεί μέχρι το θάνατο του Ηρώδη: «Ο δε εγερθείς παρέλαβε το παιδίον και την μητέρα αυτού νυκτός και ανεχώρησεν εις Αίγυπτον, και ην εκεί έως της τελευτής Ηρώδου»(Ματθ. β' 14-15).

Σήμερα στο παλαιό Κάιρο, κοντά στο μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου, βρίσκεται το σπήλαιο με το πηγάδι, όπου έμεινε η αγία οικογένεια κατά τη διάρκεια της διαμονής της στην Αίγυπτο.

Μετά το θάνατο του Ηρώδη και ύστερα από ειδοποίηση του αγγέλου η αγία οικογένεια επέστρεψε «εις γην Ισραήλ», όπου εγκαταστάθηκε και πάλι στη Ναζαρέτ: «Και ελθών κατώκησεν εις πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, όπως πληρωθή το ρηθέν δια των προφητών, ότι Ναζωραίος κληθήσεται»(Ματθ. β'23). Εδώ ο γέροντας Ιωσήφ εργαζόταν ως ξυλουργός και από μικρός ο Ιησούς τον βοηθούσε, ενώ παράλληλα «ηύξανε και εκραταιούτο πνεύματι»(Λουκ. β'40).

Ο Ιησούς δωδεκάχρονος στα Ιεροσόλυμα

Η Παρθένος και ο Ιωσήφ, ως καλοί Ιουδαίοι, ανέβαιναν μια φορά το χρόνο στα Ιεροσόλυμα, για να προσκυνήσουν στο ναό. Όταν ο Ιησούς έγινε δώδεκα χρόνων, τον πήραν μαζί τους, σύμφωνα με τα Ιουδαϊκά έθιμα: «Και επορεύοντο οι γονείς αυτού κατ' έτος εις Ιερουσαλήμ τη εορτή του Πάσχα και ότε εγένετο ετών δώδεκα αναβάντων αυτών εις Ιεροσόλυμα κατά το έθος της εορτής...»(Λουκ. β'41-42). Εκεί στο Ναό παρέμεινε ο μικρός Ιησούς, διαφεύγοντας από την προσοχή των γονέων του, όπου συνέβη το θαυμαστό γεγονός της διδασκαλίας του δωδεκάχρονου Ιησού προς τους διδασκάλους και ο διάλογός Του με την Παναγία μητέρα Του: «Παιδί μου, γιατί μας έκανες έτσι; Να που ο πατέρας σου κι εγώ με πόνο σε αναζητούσαμε. Και είπε προς αυτούς: Γιατί με αναζητούσατε; Δε γνωρίζατε ότι στο σπίτι του Πατέρα μου πρέπει να είμαι;» (Λουκ. β 48-49). Και η Θεοτόκος, συνεχίζει το κείμενο του ευαγγελιστή Λουκά, «διετήρει πάντα τα ρήματα ταύτα εν τη καρδία αυτής» Και ο Ιησούς «κατέβη μετ' αυτών και ήλθεν εις Ναζαρέτ, και ην υποτασσόμενος αυτοίς»(Λουκ. β' 51).

Στον γάμο της Κανά

Η Θεοτόκος ακολούθησε τον Ιησού σ' όλες τις ευαγγελικές Του οδοιπορίες κατά τη διάρκεια της δημόσιας ζωής Του, μετά τη βάπτισή Του. Είναι όμως πάντοτε η σιωπηλή παρουσία που κινείται με υπακοή και πλήρη εμπιστοσύνη στον Θεάνθρωπο Κύριο και Υιό της.

Τελευταίοι λόγοι της Παναγίας παρουσιάζονται στα Ευαγγέλια στον γάμο της Κανά: «γάμος εγένετο εν Κανά της Γαλιλαίας και ην η μήτηρ του Ιησού εκεί.» (Ιω. β 1). Και επειδή έλειψε το κρασί «λέγει η μήτηρ του Ιησού προς αυτόν· οίνον ουκ έχουσι. Λέγει αυτή ο Ιησούς· τι εμοί και συ γύναι; Ούπω ηκει η ώρα μου. Λέγει η μήτηρ αυτού τοις διακόνοις· ο,τι αν λέγη υμίν, ποιήσατε» (Ιω. β 3-5). Η Παναγία μας κατάλαβε ότι τα λόγια αυτά του Χριστού δεν ήταν άρνηση, γι' αυτό συμβούλεψε τους υπηρέτες «να κάνετε ο,τι σας πει». Και μετά από λίγο συνέβη η θαυμαστή μετατροπή του νερού σε κρασί, το πρώτο θαύμα της δημόσιας ζωής του Κυρίου μας. Αυτή η τελευταία φράση της Παναγίας μας θεωρείται 'η Διαθήκη της Θεοτόκου', η παρακαταθήκη της για όλους τους χριστιανούς όλων των αιώνων.

«Μετά τούτο κατέβη εις Καπερναούμ αυτός και η μήτηρ αυτού και οι αδελφοί αυτού και οι μαθηταί αυτού, και εκεί έμειναν ου πολλές ημέρας » (Ιω. β 12). Από τότε η Θεοτόκος στα Ευαγγέλια είναι η σιωπηλή παρουσία που ακολουθεί, συμπορεύεται και συμπάσχει με τον Χριστό.

Σταυρός και Ανάσταση

Ευρισκόμενη κάτω απ' τον Σταυρό, πάνω στο Γολγοθά, αισθάνεται σαν να τη διαπερνά ρομφαία, κατά την προφητεία του αγίου Συμεών του Θεοδόχου.

Ουσιαστικά δεν συμπαρίσταται μόνο στο δράμα πάνω στο Γολγοθά, αλλά συμμετέχει στον πόνο του Γιου της και Θεού της. Διπλός ο πόνος και η πίκρα. «Ειστήκεισαν δε παρά τω Σταυρώ του Ιησού η μήτηρ αυτού και η αδελφή της μητρός αυτού, Μαρία η του Κλωπά και Μαρία η Μαγδαληνή»(Ιω. ιθ' 25).

Σιωπηλή ακούει να της λέει ο Γιος της: «Γύναι, ίδε ο υιός σου» και να της δείχνει τον αγαπημένο του μαθητή Ιωάννη. Και να λέει στο μαθητή του: «Ίδου η μήτηρ σου». Και από την ώρα εκείνη, «έλαβεν ο μαθητής αυτήν εις τα ίδια» (Ιω. ιθ';26-27). Δηλαδή πήρε την Παναγία στο σπίτι του, για να την προστατέψει σαν μητέρα του.

Την επομένη του Σαββάτου προς την Κυριακή η Παναγία μαζί με τις άλλες μυροφόρες γυναίκες πήγαν στον τάφο του Ιησού να Τον αλείψουν με αρώματα.

Μόλις έφτασαν στον τάφο, είδαν τον άγγελο Κυρίου και το κενό μνήμα και πρώτη άκουσε το χαρμόσυνο γεγονός της Ανάστασης: «Και εισελθούσαι εις το μνημειον είδον νεανίσκον καθήμενον εν τοις δεξιοίς, περιβεβλημένον στολήν λευκήν, και εξεθαμβήθησαν. Ο δε λέγει αυτοίς, μη εκθαμβείσθε. Ιησούν ζητείτε τον Ναζαρηνόν, τον εσταυρωμένον. ηγέρθη, ουκ έστιν ώδε. ίδε ο τόπος, όπου έθηκαν αυτόν»(Μαρκ. ιστ' 5-6).

Όταν επέστρεφαν από τον τάφο, πρώτη τον αντίκρουσε και τον προσκύνησε, καθώς φανερώθηκε ο Κύριος λέγοντας τον πρώτο λόγο Του μετά την Ανάσταση: «Χαίρετε»!

Η Παναγία κοντά στους Αποστόλους και την Πεντηκοστή

Από τις πράξεις των Αποστόλων γνωρίζουμε ότι η Παναγία παρέμεινε κοντά τους μέχρι την ημέρα της Πεντηκοστής: «Πάντες ήσαν προσκαρτερούντες ομοθυμαδόν τη προσευχή και τη δεήσει συν γυναιξί και Μαρία τη μητρί του Ιησού»(Πραξ. α' 14). Και κατόπιν βέβαια, σύμφωνα με την αποστολική παράδοση, η Θεοτόκος από το σπίτι της στη Γεθσημανή, πάντοτε στήριζε, συμβούλευε και προσευχόταν για την πρώτη Έκκλησία και τους αγίους αποστόλους που ευαγγελίζονταν την οικουμένη.

Η ηλικία της Θεοτόκου, σύμφωνα με τους Αγίους Πατέρες

Η Παναγία όταν μπήκε στο Ναό ήταν τριών ετών· έμεινε στο ιερό δώδεκα χρόνια, δεκαπέντε ετών· τρεις μήνες αφού βγήκε από το ιερό μέχρι τον Ευαγγελισμό και εννέα μήνες κυοφορία, δεκαέξη ετών γεννά τον Χριστό. Έζησε με τον Χριστό τριάντα δύο χρόνους, άρα σαρανταοκτώ ετών ζει την Σταύρωση, την Ανάσταση και την Ανάληψή Του. Έζησε μετά απ' την Πεντηκοστή άλλα έντεκα χρόνια και κοιμήθη στη Γεθσημανή, σε ηλικία πενήντα εννέα ετών.

Η κοίμηση της Θεοτόκου

Όπως είναι γνωστό, επάνω από το Σταυρό ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός, έδωσε εντολή και την Παναγία μητέρα του παρέλαβε ο Ιωάννης ο Ευαγγελιστής στο σπίτι του, όπου διέμενε μαζί με τον αδελφό του Ιάκωβο και τη μητέρα του Σαλώμη, συγγενή της Θεοτόκου. Όταν ήλθε η στιγμή να τελειώσει την επίγεια ζωή της, άγγελος Κυρίου (η παράδοση λέει ότι ήταν ο Αρχάγγελος Γαβριήλ) της το έκανε γνωστό τρεις μέρες πριν.

Η χαρά της Θεοτόκου υπήρξε μεγάλη, διότι θα συναντούσε το μονογενή της Υιό και Θεό όλων των ανθρώπων. Πήγε, λοιπόν, και προσευχήθηκε στο όρος των Ελαιών, όπου συνήθιζε να προσεύχεται και ο Κύριος Ιησούς. Έπειτα, γύρισε στο σπίτι του Ιωάννη, όπου έκανε γνωστή την επικείμενη κοίμηση της.

Η παράδοση αναφέρει ότι την τρίτη ημέρα από την εμφάνιση του αγγέλου, λίγο πριν κοιμηθεί η Θεοτόκος, οι Απόστολοι δεν ήταν όλοι στα Ιεροσόλυμα, αλλά σε μακρινούς τόπους όπου κήρυτταν το Ευαγγέλιο. Τότε, ξαφνικά νεφέλη τους άρπαξε και τους έφερε όλους μπροστά στο κρεβάτι, όπου ήταν ξαπλωμένη η Θεοτόκος και περίμενε την κοίμηση της. Μαζί δε με τους Αποστόλους ήλθε και ο Διονύσιος Αρεοπαγίτης, ο Άγιος Ιερόθεος ο διδάσκαλος του Διονυσίου, ο Απόστολος Τιμόθεος, και οι λοιποί θεόσοφοι Ιεράρχες.

Όταν κοιμήθη, με ψαλμούς και ύμνους την τοποθέτησαν στο μνήμα της Γεσθημανή. Επειδή, κατά θεία οικονομία, ένας από τους Αποστόλους (ο Θωμάς όπως λέει η παράδοση) δεν ήταν παρών στην κηδεία της Θεομήτορος, ζήτησε να ανοιχτεί ο τάφος ώστε να προσκυνήσει και αυτός το Σώμα της Θεοτόκου.

Έτσι, μετά από τρεις ημέρες, άνοιξαν τον τάφο και έκπληκτοι διαπίστωσαν ότι η Παναγία αναστήθηκε σωματικά και ανελήφθη στους ουραμούς. Και βέβαια, όλη η ανθρωπότητα, με ευγνωμοσύνη για τις πρεσβείες της στο Σωτήρα Χριστό.

Η Παναγία όταν μπήκε στο Ναό ήταν τριών ετών· έμεινε στο ιερό δώδεκα χρόνια, δεκαπέντε ετών· τρεις μήνες αφού βγήκε από το ιερό μέχρι τον Ευαγγελισμό και εννέα μήνες κυοφορία, δεκαέξι ετών γεννά τον Χριστό. Έζησε με τον Χριστό τριάντα δύο χρόνους, άρα σαρανταοκτώ ετών ζει την Σταύρωση, την Ανάσταση και την Ανάληψή Του. Έζησε μετά απ' την Πεντηκοστή άλλα έντεκα χρόνια και κοιμήθη στη Γεσθημανή, σε ηλικία πενήντα εννέα ετών. Η Εκκλησία μας εορτάζει το γεγονός αυτό της κοίμησης στις 15 Αυγούστου.

Πως η εκκλησία τιμά την Θεοτόκο

Η ευγνωμοσύνη, ή εμπιστοσύνη και ή αγάπη του πιστού λαού στην Παναγία αποτυπώνονται στην υμνογραφία, στη λαογραφία, στην τέχνη και στη λατρεία. Πολλές εκκλησίες και μοναστήρια είναι αφιερωμένα στη Θεοτόκο. Προς τιμήν της φιλοτεχνήθηκαν πλήθος ιερές εικόνες. Αλλά και ύμνοι, τροπάρια, ακολουθίες και εορτές έχουν την αναφορά τους στη Θεομήτορα. Πολλά ιερά προσκυνήματα είναι καθιδρυμένα σε περιοχές, πού σχετίζονται με θαύματα της Παναγίας. Σε παραδόσεις, δοξασίες και λαϊκές παροιμίες τ' όνομα της Θεοτόκου αναφέρεται με εξαιρετική τιμή και ευλάβεια.

Από τις πολλές γιορτές προς τιμήν της οι κυριότερες είναι: Η Σύλληψη της Θεοτόκου (9 Δεκεμβρίου), Η Γέννηση (8 Σεπτεμβρίου), τα Εισόδια, η αφιέρωσή της στο Ναό (21 Νοεμβρίου), η Σύναξις της Θεοτόκου, συνολική τιμητική μνήμη (26 Δεκεμβρίου), ο Ευαγγελισμός (25 Μαρτίου), η Κοίμηση (15 Αυγούστου). Ακόμη η Αγία Ζώνη της Θεοτόκου (31 Αυγούστου) και η Αγία Σκέπη (28 Οκτωβρίου).

Εκτός από τις βασικές θεομητορικές εορτές, ή ζωή της εκκλησίας και ή λαϊκή ευσέβεια έχουν προσθέσει και άλλες πολλές, πού σχετίζονται με θαυμαστές ενέργειες της Θεομήτορος, με εγκαινιασμούς ναών της ή με ευρέσεις θαυματουργών εικόνων της. Τα πολλά αφιερώματα, με τα οποία είναι κατάφορτες οι θεομητορικές εικόνες, αποτελούν μία ακόμη απόδειξη της λαϊκής ευγνωμοσύνης απέναντι της. Κάθε τόπος έχει και μία θαυματουργή εικόνα της Παναγίας, καθεμιά με την ιστορία και τους θρύλους της, πού δημιουργούν ατμόσφαιρα θρησκευτικού μυστηρίου.

Απο τις εκκλησιαστικές ακολουθίες που αναφέρονται στην Παναγία, οι πιο δημοφιλείς είναι οι Χαιρετισμοί της μεγάλης Τεσσαρακοστής, ο Ακάθιστος Ύμνος (κάθε Παρασκευή βράδυ τις 5 πρώτες εβδομάδες της Μ. Τεσσαρακοστής πριν το Πάσχα) και οι Παρακλήσεις του Δεκαπενταύγουστου.

Στη Θεοτόκο δόθηκαν πολλές επωνυμίες, επίθετα εκφραστικά και κάποτε παράδοξα, πού αντιστοιχούν στις ιδιότητες της, στους εικονογραφικούς της τύπους, στον χρόνο των εορτών της κ. ά. Τέτοιες ονομασίες είναι: Μεγαλόχαρη, Οδηγήτρια, Γλυκοφιλούσα, Ελευθερώτρια, Γοργοϋπήκοος, Καρδιώτισσα, Πορταΐτισσα, Προυσιώτισσα, Φανερωμένη, Αμόλυντος κ.λ.π

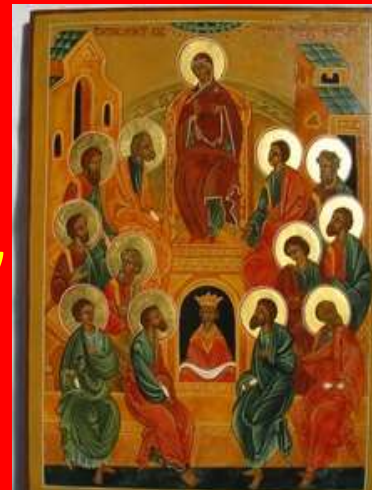
Τα θαύματα της Θεοτόκου

Τα θαύματα της Παναγίας προέρχονται από διάφορες πηγές. Με τα θαύματα η Θεοτόκος έρχεται σε άμεση επαφή με τους ανθρώπους και τα προβλήματα τους. Συχνά εμφανίζεται στον ύπνο ή σε εγρήγορση. Άλλοτε ή παρουσία της γίνεται αισθητή μόνο με τη φωνή ή με κάποια ευωδιά.

Με όλους αυτούς τους τρόπους επεμβαίνει θαυματουργικά και θεραπεύει αρρώστιες, ενθαρρύνει πολεμιστές, ικανοποιεί ανάγκες, σώζει από κινδύνους, δίνει λύσεις σε προβλήματα και αδιέξοδα. Άλλοτε πάλι καθοδηγεί για την εύρεση ιερών της εικόνων και άλλοτε ευαγγελίζεται ευεργεσίες ή, αντίθετα, προμηνύει συμφορές. Με ανάλογο τρόπο στιγματίζει την αταξία και ασέβεια ή βραβεύει την αρετή. Τέλος, οδηγεί στη μετάνοια, μεταστρέφει αλλόθρησκους και τιμωρεί παραδειγματικά τους βλάσφημους. Η ζωντανή όμως αυτή παρουσία της Θεοτόκου τόσο στην ατομική όσο και την κοινή ζωή των χριστιανών, για να γίνει αντιληπτή και αποδεκτή, προϋποθέτει και εξίσου ζωντανή πίστη.

Η Παναγία και το πλήρωμα του χρόνου

Και "όταν ήρθε το πλήρωμα του χρόνου, έστειλε ο Θεός το Γιο Του να γεννηθεί από μια γυναίκα" (Γαλ. 4.4). Η Θεοτόκος θα γίνει η σκάλα, για να κατέβει ο Θεός στη γη. Για να 'ρθει ο Θεός στον κόσμο ήταν ανάγκη να βρεθεί τόπος άγιος, ένας ναός ολοκάθαρος, πού μέσα σ' αυτόν να κατοικήσει ο Θεός. Με τη γέννηση της Παναγίας, ήρθε "το πλήρωμα του χρόνου", γιατί η Ιστορία και η ανθρώπινη φύση έφτασαν στο σημείο να δώσουν τον καλύτερο τους καρπό, εκείνη πού θα γινόταν η κατοικία του Θεού. Γιατί από τη Θεοτόκο θα γεννηθεί "Αυτός" πού θα συντρίψει τον πονηρό και τα έργα του και θα φέρει στον κόσμο την Βασιλεία του Θεού.

Η εργασία αυτή έγινε στο πλαίσιο του μαθήματος των
Θρησκευτικών που διδάσκεται στην Γ' Γυμνασίου το σχολικό
έτος 2015-2016

Από την μαθήτριά Νυμφοπούλου Μαρία

Υπεύθυνη καθηγήτρια: κα. Χατζηιορδάνου Αρίστη

3^ο Γυμνάσιο Ωραιοκάστρου